

ÅSNES KOMMUNESKOGER KF

Rådhusgata 1, 2270 Flisa

Tlf: 994 98 472 | E-post: simon@asnes.kommuneskoger.no

Landbruksdirektoratet

postmottak@landbruksdirektoratet.no

Flisa, 30. oktober 2025

Høringsuttalelse – Ny strategi for forvaltning av hjortevilt

Åsnes Kommuneskoger KF forvalter og driver Åsnes kommune sine skog- og utmarkseiendommer på om lag 78 000 dekar. Vi forvalter også jaktrettighetene og hjorteviltstammen på eiendommen, og har derfor stor interesse av den nye nasjonale strategien for forvaltning av hjortevilt.

Generelle kommentarer

Strategien fremstår som gjennomarbeidet og godt oppbygd, med en tydelig og treffende visjon: «Robuste bestander i en natur i endring». De fem satsingsområdene – Grenseløs forvaltning, Arealbrukskonflikter, Vilthelse, Fremtidens jaktutøvelse og Hjortevilt som næring – fanger opp de sentrale utfordringene og gir et godt grunnlag for praktisk og samordnet forvaltning.

Vi støtter hovedretningen i strategien, men ønsker å understreke at forankring og oppfølging i lokal forvaltning og blant jegere blir avgjørende for om målene skal nås. Det er nødvendig med tydelig kommunikasjon og lett forståelig informasjon på vald- og jaktfeltnivå for å få grasrota i jegerstanden med på omstillingen mot økt fokus på bestanden som blir igjen etter jakt.

1. Grenseløs forvaltning

Dette vurderes som det viktigste satsingsområdet for oss. Vi opplever betydelige utfordringer knyttet til manglende samordning og uenighet i hjorteviltforvaltningen, særlig for elg, mellom vald, jaktfelt og kommuner. Små vald og bestandsplanområder uten gir fragmentert forvaltning. Vi støtter derfor strategiens mål om forvaltning på nivå med artenes naturlige leveområder, og mener dette må gjøres mer forpliktende.

Vi anbefaler:

- Tydeligere krav til samarbeid på tvers av kommunegrenser, og at fylkeskommunen får en sterkere koordinerende rolle.
- Øremerkede midler til kommunene for å sikre kapasitet og kompetanse i viltforvaltningen.
- I grensetraktene mot Sverige bør det etableres tettere samarbeid også over nasjonale grenser.

- Tettere samarbeid mellom forskningsmiljøer og lokale forvaltning for å sikre at ny kunnskap raskt omsettes i praktiske tiltak.

2. Arealbrukskonflikter

Vi støtter vektleggingen av forvaltning i hele årsleveområdet for å redusere konflikter mellom vilt og samfunn. Viltpåkjørsler utgjør en betydelig utfordring både dyrevelferdsmessig og økonomisk. Vi støtter forslaget om et bedre nasjonalt varslingsystem, og foreslår å utvikle en funksjon i eksempelvis «113-appen» der publikum enkelt kan varsle og kontakte nærmeste fallviltgruppe.

Videre mener vi at viltpåkjørsler bør finansieres over statlige midler, som f.eks av innkrevd veibruksavgift, og ikke via de kommunale viltfondene. I kommuner med lav jaktinntekt, slik som i Solør-regionen, går hele fondet i dag til fallviltarbeid, noe som hindrer andre viltsteltiltak.

Klimaendringer og endret skogstruktur påvirker både beitegrunnet og viltets vandringsmønstre. Det er behov for mer kunnskap om hvordan summen av moderne skogbruk og økt klimastress påvirker hjorteviltets leveområder lokalt.

3. Vilthelse

Strategiens helhetlige mål om robuste bestander er også grunnlaget for god vilthelse. Vi støtter at overvåking og kunnskap om effekter av klimaendringer, sykdommer og parasitter videreføres og styrkes. Samarbeid med forskningsmiljøer og lokale forvaltningsaktører er viktig for å fange opp endringer tidlig.

4. Fremtidens jaktutøvelse

For å opprettholde jaktens legitimitet er kommunikasjon, holdningsarbeid og samfunnsaksept avgjørende. Vi støtter behovet for en spisset kommunikasjonsstrategi og oppdaterte opplæringsverktøy som tydeliggjør jaktens rolle som forvaltningsverktøy og bærekraftig høstingsform. Det er samtidig viktig å løfte frem jaktens kulturelle og tradisjonelle betydning, slik at samfunnet også ser verdien i denne delen av norsk kulturarv.

Kommunikasjonsstrategien bør legge vekt på å formidle fagkunnskap på en forståelig måte til lokale aktører – både jegere, rettighetshavere og landbruksnæringen, og også mot samfunnet forøvrig.

5. Hjortevilt som næring

Vi støtter strategiens mål om å styrke verdiskapingen basert på hjortevilt, under forutsetning av at hensynet til dyrevelferd og bærekraft ligger fast. Et nasjonalt system for mottak, foredling og distribusjon av viltkjøtt vil være sentralt for å øke tilgjengeligheten og verdien av norsk viltkjøtt.

Vi anbefaler:

- Legge til rette for flere mottaks- og foredlingsanlegg.

- Utrede en nasjonal paraplyordning eller merkevare for salg og markedsføring av viltkjøtt.
- Stimulere til profesjonalisering av jaktutleie og jaktbasert reiseliv i samarbeid med lokale aktører.

Oppfølging og evaluering

For å sikre at strategien blir mer enn et prinsippdokument, bør Landbruksdirektoratet involvere forvaltningne på alle nivå aktivt i evaluering og rapportering på måloppnåelse. Dette vil styrke lokalt eierskap og gi nyttige erfaringer til videre revisjoner.

Avslutning

Vi takker for muligheten til å komme med innspill. Strategien fremstår som et godt styringsdokument og et viktig grunnlag for fremtidig hjorteviltforvaltning. Vi ser frem til videre samarbeid og oppfølging av tiltakene i praksis.

Med hilsen

Simon A. Støa

Daglig leder

Åsnes Kommuneskoger KF

Tlf: 994 98 472 | E-post: simon@asnes.kommuneskoger.no